

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра економічної теорії

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА»**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність – 051 «Економіка»

Освітня програма/спеціалізація – «Бізнес-економіка»

Статус дисципліни – обов’язкова

Рік набору – 2018, 2019

Харків – 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Економічна безпека підприємства» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Бізнес-економіка» фінансово-правового факультету. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 18 с.

Розробник

Ярмак Ольга Віталіївна – доцентка кафедри економічної теорії,
кандидатка економічних наук, доцентка

Гарант освітньої програми

Шевченко Людмила Степанівна – завідувачка кафедри економічної
теорії, докторка економічних наук, професорка

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії
(протокол № 10 від 12 червня 2020 р.)

Завідувачка кафедри Л. С. Шевченко

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання.....	5
3. Програма навчальної дисципліни.....	6
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни.....	9
5. Теми лекційних і практичних занять.....	10
5.1. Теми лекційних занять.....	10
5.2. Теми практичних занять.....	11
6. Форми педагогічного контролю, засоби та критерії оцінювання результатів навчання	12
7. Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	15

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Економічна безпека підприємства» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Бізнес-економіка» підготовки бакалаврів спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки».

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 5,0	Галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Обов'язкова	Обов'язкова
Модулів – 3		Рік підготовки: 4й	Рік підготовки: 4й
Загальна кількість годин - 150	Спеціальність – 051 «Економіка»	семестр 7 й	семестр 7 й
		Лекції 30 год.	Лекції 8 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4-6 самостійної роботи студента - 6-8	Спеціалізація – «Бізнес-економіка»	Практичні заняття 34 год.	Практичні заняття 10 год.
		Самостійна робота 86 год.	Самостійна робота 132 год.
		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (іспит)	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (іспит)

Мета навчальної дисципліни – надання студентам базових знань і методів економічного аналізу процесів та явищ, що становлять небезпеку підприємству; формування системних уявлень про захист економічної діяльності підприємству, розвиток методів оцінки економічної небезпеки підприємства.

Завдання:

- організація комплексної системи забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства;
- оволодіння науковими підходами, практичними методами та прийомами розроблення та реалізації економічної безпеки підприємства;
- розробка та управління реалізацією стратегії фінансово-економічної безпеки підприємства як складової його загальної стратегії розвитку;
- набуття знань механізму функціонування, чинників та напрямів розвитку економічної безпеки підприємства;
- моніторинг ефективності забезпечення економічної безпеки підприємства.

Пререквізити: «Економічна теорія», «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Міжнародна економіка», «Економіка та фінанси підприємства», «Міжнародний бізнес», «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства», «Бізнес-потенціал розвитку підприємства».

Кореквізити: «Економічне право».

Постреквізити: «Конкурентоспроможність бізнесу (підприємства)».

Мова навчання – українська.

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

1.	Застосувати фундаментальні знання теорії економічної безпеки у практиці управління підприємством.
2.	Визначити сутність зовнішньої та внутрішньої загрози, ризиків, небезпек при проєктуванні системи безпеки підприємства.
3.	Розробити стратегію економічної безпеки підприємства як складову його загальної стратегії розвитку.
4.	Оцінити сучасні загрози економічній безпеці підприємств України в умовах глобалізації світової економіки.
5.	Організувати комплексну систему забезпечення економічної безпеки підприємства.
6.	Обґрунтувати вибір методів управління економічною безпекою підприємства.
7.	Сформулювати сценарії управління станом розробки та використання індикативних показників для зниження ризиків підприємства.
8.	Виявити й оцінити потенційні загрози економічній безпеці, сформулювати засоби її захисту на всіх етапах виробничого циклу на підприємстві.

Навчальна дисципліна забезпечує набуття студентами результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Економічна безпека підприємства», а саме:

Загальних компетентностей:

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальних компетентностей:

СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.

СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.

СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та

розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

СК16. Здатність до аналітичної діяльності, спрямованої на економічне обґрунтування сучасних бізнес-стратегій.

СК17. Уміння визначати загрози економічній безпеці бізнесу, розробляти та впроваджувати заходи з їх запобігання.

Програмних результатів навчання:

ПРН8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

ПРН10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

ПРН13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

ПРН18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

ПРН19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.

ПРН28. Застосовувати набуті теоретичні знання для створення системи економічної безпеки підприємства, моніторингу ризиків і загроз, розроблення заходів з їх усунення та нейтралізації.

ПРН29. Уміти здійснювати юридичний супровід господарської діяльності бізнес-структури та впроваджувати процедури антикорупційного комплаєнсу.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Тема 1. Основи економічної безпеки підприємства

Предмет, об'єкт та завдання курсу. Суть та еволюція поняття економічної безпеки підприємства. Характеристика загроз зовнішнього середовища, їх вплив на безпеку підприємства.

Види загроз економічній безпеці підприємства.

Структурні елементи і схема організації економічної безпеки підприємства.

Тема 2. Економічна безпека підприємництва: суть та вимірники

Суть економічної безпеки підприємства та система її організації.

Особливості економічної безпеки підприємництва.

Методи оцінки економічної безпеки підприємництва.

Внутрішнє середовище підприємства як основна притидія загрозам.

Характеристика основних функціональних складових економічної безпеки підприємства: фінансової, інтелектуально-кадрової, техніко-

технологічної.

Тема 3. Принципи та етапи забезпечення економічної безпеки підприємства

Етап стратегічного планування та прогнозування економічної діяльності підприємства. Етап оперативної оцінки рівня економічної безпеки.

Особливості врахування ризиків, загроз, небезпек при проектуванні системи безпеки.

Моніторинг ефективності забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства.

Концепція корпоративної безпеки УСПП як основа побудови сучасної системи забезпечення безпеки підприємств.

Модуль 2. СИСТЕМА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Тема 4. Техніко-технологічна та інноваційна безпека підприємства

Техніко-технологічна безпека підприємства: її суть та характеристика загроз.

Індикатори техніко - технологічної безпеки підприємства.

Особливості інноваційної безпеки.

Організація техніко-технологічної та інноваційної безпеки підприємства.

Тема 5. Інформаційна безпека підприємства

Характеристика інформаційної безпеки підприємства, її загрози та організації. Основні властивості інформації.

Захист комп'ютерних систем. Інформація на підприємстві, її види і захист. Організація інформаційної безпеки підприємства.

Взаємозв'язок та взаємообумовленість складових інформаційно-аналітичного забезпечення економічної безпеки підприємства.

Принципи створення раціонального потоку інформації про економічну безпеку підприємства.

Тема 6. Ринкова безпека підприємства

Характеристика ринкової безпеки підприємства. Показники ринкової безпеки підприємства.

Роль служби маркетингу у формуванні ринкової безпеки підприємства.

Особливості формування служби економічної безпеки підприємства на вітчизняних підприємствах.

Тема 7. Політико-правова безпека підприємства

Характеристика політико-правової безпеки підприємства. Індикатори політико-правової безпеки підприємства. Формування політики підприємства щодо його політико-правової безпеки. Поняття «податкова безпека».

Положення про підрозділ служби безпеки підприємства.

Тема 8. Фінансова безпека підприємства

Суть фінансової безпеки підприємства. Загрози фінансовій безпеці підприємства. Оцінювання фінансової безпеки підприємства. Організація процесу фінансової безпеки підприємства. Особливості розробки системи фінансово-економічної безпеки для корпорацій.

Побудова механізму зміцнення фінансово-економічної безпеки підприємства. Використання показників комерційної маржі та коефіцієнту трансформації для визначення зон формування прибутковості підприємства.

Тема 9. Безпека в інтелектуальній та кадровій сфері

Загальна характеристика кадрової безпеки підприємства. Загрози кадровій безпеці підприємства.

Характеристика інтелектуальної безпеки підприємства: об'єкти, загрози, вимірники. Роль освіти та підвищення кваліфікації у формуванні інтелектуальної безпеки підприємства.

Тема 10. Інші види безпеки підприємства

Силова безпека підприємства.

Екологічна безпека.

Інтерфейсна безпека підприємства. Стратегічне та інноваційне забезпечення системи управління економічною безпекою підприємства.

Методи вивчення контрагентів. Інструменти виявлення неспівпадіння використання ресурсів підприємства, що обумовлені видом ресурсів.

Модуль 3. МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Тема 11. Охорона законних інтересів підприємств: конфіденційна інформація і комерційна таємниця

Визначення інформації, конфіденційної інформації, комерційної таємниці. Класифікація комерційної таємниці. Організація заходів на підприємстві щодо встановлення комерційної таємниці.

Поняття промислової розвідки та промислового шпіонажу: проведення, організація, механізм здійснення та ознаки. Приклади розвитку компаній, що використовували промисловий шпіонаж та розвідку.

Тема 12. Структура механізму забезпечення економічної безпеки підприємства

Механізм забезпечення економічної безпеки підприємства. Структура механізму забезпечення економічної безпеки підприємства. Функції структурних елементів механізму забезпечення економічної безпеки підприємства.

Служба безпеки на підприємстві та її функції по підтриманню

забезпечення економічної безпеки підприємства.								
11. Охорона законних інтересів підприємств: конфіденційна інформація і комерційна таємниця.	12	4	4	4	12			12
12. Структура механізму забезпечення економічної безпеки підприємства.	12	2	4	6	12			12
13. Економічні злочини, які впливають на стан економічної безпеки підприємництва.	16	4	4	8	16	2	2	12
<i>Разом</i>	<i>40</i>	<i>10</i>	<i>12</i>	<i>18</i>	<i>40</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>36</i>
Усього годин / кредитів ECTS	150 / 5,0	30	34	86	150 / 5,0	8	10	132

5. Темі лекційних і практичних занять

5.1. Темі лекційних занять

Темі навчальної дисципліни	Темі лекцій	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
Модуль 1. Теоретико-методологічні основи дослідження економічної безпеки підприємства			
1. Основи економічної безпеки підприємства.	1. Основи економічної безпеки підприємства.	2	
2. Економічна безпека підприємництва: суть та вимірники.	2. Економічна безпека підприємництва: суть та вимірники.	2	2
3. Принципи та етапи забезпечення економічної безпеки підприємства.	3. Принципи та етапи забезпечення економічної безпеки підприємства.	2	
Модуль 2. Система економічної безпеки підприємства.			
4. Техніко-технологічна та інноваційна безпека підприємства.	4. Техніко-технологічна та інноваційна безпека підприємства.	2	
5. Інформаційна безпека підприємства.	5. Інформаційна безпека підприємства.	2	
6. Ринкова безпека підприємства.	6. Ринкова безпека підприємства.	2	2
7. Політико-правова безпека підприємства.	7. Політико-правова безпека підприємства.	2	
8. Фінансова безпека підприємства.	8. Фінансова безпека підприємства.	2	
9. Безпека в інтелектуальній та кадровій сфері.	9. Безпека в інтелектуальній та кадровій сфері.	2	
10. Інші види безпеки підприємства.	10. Інші види безпеки підприємства.	2	2
Модуль 3. Механізм			

забезпечення економічної безпеки підприємства.			
11. Охорона законних інтересів підприємств: конфіденційна інформація і комерційна таємниця.	11.1. Охорона законних інтересів підприємств: конфіденційна інформація і комерційна таємниця.	2	
	11.2. Організація заходів на підприємстві щодо встановлення комерційної таємниці.	2	
12. Структура механізму забезпечення економічної безпеки підприємства.	12. Структура механізму забезпечення економічної безпеки підприємства.	2	
13. Економічні злочини, які впливають на стан економічної безпеки підприємництва.	13.1. Економічні злочини, які впливають на стан економічної безпеки підприємництва.	2	2
	13.2. Злочини в кредитно-фінансовій та податковій сферах.	2	
Усього		30	8

5.2. Темі практичних занять

Темі навчальної дисципліни	Темі практичних занять	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
Модуль 1. Теоретико-методологічні основи дослідження економічної безпеки підприємства.			
1. Основи економічної безпеки підприємства.	1. Основи економічної безпеки підприємства.	2	
2. Економічна безпека підприємництва: суть та вимірники.	2. Економічна безпека підприємництва: суть та вимірники.	2	
3. Принципи та етапи забезпечення економічної безпеки підприємства.	3. Принципи та етапи забезпечення економічної безпеки підприємства.	2	2
Модуль 2. Система економічної безпеки підприємства.			
4. Техніко-технологічна та інноваційна безпека підприємства.	4. Техніко-технологічна та інноваційна безпека підприємства.	2	
5. Інформаційна безпека підприємства.	5. Інформаційна безпека підприємства.	2	
6. Ринкова безпека підприємства.	6. Ринкова безпека підприємства.	2	2
7. Політико-правова безпека підприємства.	7. Політико-правова безпека підприємства.	2	
8. Фінансова безпека підприємства.	8. Фінансова безпека підприємства.	2	2
9. Безпека в інтелектуальній та кадровій сфері.	9. Безпека в інтелектуальній та кадровій сфері.	2	
10. Інші види безпеки	10. Інші види безпеки	2	2

підприємства.	підприємства.		
	Колоквіум	2	
Модуль 3. Механізм забезпечення економічної безпеки підприємства.			
11. Охорона законних інтересів підприємств: конфіденційна інформація і комерційна таємниця.	11.1. Охорона законних інтересів підприємств: конфіденційна інформація і комерційна таємниця.	2	
	11.2. Організація заходів на підприємстві щодо встановлення комерційної таємниці.	2	
12. Структура механізму забезпечення економічної безпеки підприємства.	12.1. Структура механізму забезпечення економічної безпеки підприємства.	2	
	12.2. Служба безпеки на підприємстві та її функції.	2	
13. Економічні злочини, які впливають на стан економічної безпеки підприємництва.	13. Економічні злочини, які впливають на стан економічної безпеки підприємництва.	2	2
	Колоквіум	2	
Усього		34	10

6. *Форми педагогічного контролю, засоби та критерії оцінювання результатів навчання*

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Економічна безпека підприємства» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань студентів включає:

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання тестових завдань, розв'язання практичних завдань або задач, захист кейсу, підготовка і захист реферату за ініціативи студента, peer review, контрольна робота.

У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирьохбальною шкалою (0, 3, 4, 5). За результатами практичних занять із кожного з трьох модулів розраховується середньоарифметична кількість балів (максимальна оцінка – 5 балів), що включається до підсумкової оцінки знань;

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на колоквіумах. Проводяться два колоквіуми. Максимальна оцінка з кожного колоквіуму становить 10 балів.

Протягом семестру студенти виконують завдання для *самостійної роботи* (підготовка усної доповіді, презентації, есе, реферату тощо). Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 5.

Формою *підсумкового контролю* знань студентів з дисципліни є іспит, що оцінюється за шкалою від 0 до 60 балів. Іспит складається в усній формі

за білетами до іспиту. Мінімальна оцінка результатів поточного контролю та самостійної роботи, за якої студент допускається до іспиту, становить 25 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів:

Поточний контроль					Самостійна робота студентів	Підсумковий контроль Іспит	Підсумкова оцінка знань
Практичні заняття			Колоквіуми				
Модуль № 1	Модуль № 2	Модуль № 3	Колоквіум № 1	Колоквіум № 2			
max 5	max 5	max 5	max 10	max 10	max 5	max 60	max 100

Критерії оцінювання з дисципліни «Економічна безпека підприємства»

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 5	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	4	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Колоквіум	Max 10	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з тем, можливі окремі несуттєві недоліки.
	9	Результати опрацювання матеріалу високі, але незначна кількість несуттєвих помилок.
	8	Добре засвоєння матеріалу з тем, але є окремі помилки.
	7	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	6	Мінімальні результати, достатні для отримання позитивної оцінки.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Оцінка самостійної роботи студента	Max 5	Глибоке знання проблем, пов'язаних із темою дослідження, вільне володіння матеріалом, вміння самостійно й творчо мислити, знаходити, узагальнювати, аналізувати матеріал, робити самостійні теоретичні та практичні висновки.
	4	У роботі розкрито основні положення теми, але є деякі неточності у викладанні матеріалу, теоретичні поняття недостатньо підкріплено фактичними даними.
	3	Основні положення теми розкрито, але деякі питання висвітлено неповно. Студент добре володіє матеріалом, але відсутня творчість та самостійність у дослідженні.
	2	Основні теоретичні питання висвітлено поверхнево, немає висновків або висновки не мають самостійного характеру; студент слабо володіє матеріалом.

	1	Основні положення теми висвітлено поверхнево, теоретичні положення не підкріплені фактичним матеріалом; немає висновків; студент слабо володіє матеріалом роботи.
	Min 0	Основні положення теми висвітлено поверхнево, з великою кількістю помилок; немає висновків; студент не володіє матеріалом роботи.
Іспит	Max 60	1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в інноваційних наукових доктринах та концепціях дисципліни. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни та використання отриманих знань у практичній роботі.
	55	1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для у практичній роботі.
	50	1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих неточностей. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	45	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Помилки і суттєві неточності у відповіді на іспиті за наявності знань до їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
	40	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Помилки у відповіді на іспиті за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
	35	1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Наявність помилок у відповіді на іспиті.
	Min 0	1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.

		2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.
--	--	---

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни «Економічна безпека підприємства» виставляється в залікову книжку відповідно до такої шкали:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	2	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34

7. Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

7.1. Нормативно-правові акти.

Господарський кодекс України від 16. 01. 2003 р. № 436-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № №18 -22. Ст. 144. Дата оновлення: 06.01. 2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15/card6> (дата звернення: 03.06.2020).

Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. №№ 40-44. Ст. 356. Дата оновлення: 28.02. 2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення: 03.06.2020).

Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23.12.1993 № 3792-XII. *Відомості Верховної ради*. 1994. № 13. Ст. 64. Дата оновлення: 02.10.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12> (дата звернення: 03.06.2020).

Про акціонерні товариства: Закон України від 17.09.2008 № 514-VI. *Відомості Верховної ради*. 2008. № 50-51. Ст. 384. Дата оновлення: 22.11.2018 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17> (дата звернення: 03.06.2020).

Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від

07.06.1996 № 236/96-ВР. *Відомості Верховної ради*. 1996. № 36. Ст. 164. Дата оновлення: 12.11.2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 03.06.2020).

Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11.01.2001 № 2210-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 12. Ст. 64. Дата оновлення: 19.09.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14> (дата звернення: 03.06.2020).

Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 № 40-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 36. Ст. 266. Дата оновлення: 16.10.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15> (дата звернення: 03.06.2020).

7.2. Література

Основна література

Економічна безпека: навч. посіб. / за ред. З. С. Варналія. Київ: Знання, 2009. 647 с.

Економічна безпека: підруч. / авт. кол.; за ред. О. І. Барановського, О. Б. Жихор. Київ: УБС НБУ, 2014. 516 с.

Іванюта Т. М. Заїчковський А. О. Економічна безпека підприємства: навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2009. 257 с.

Камлик М.І. Економічна безпека підприємства: економіко-правовий аспект. Київ: Атака, 2005. 432 с.

Козаченко Г.В., Пономарьов О.М. Економічна безпека підприємства: сутність та механізм забезпечення: моногр. Київ: Лібра, 2003. 280 с.

Турило А.М. Економічна безпека підприємства: моногр. Кривий Ріг: Видавничий дім, 2009. 140с.

Яцишина І. В. Економічна безпека підприємства: навч.-метод. посіб. для студентів вищих навчальних закладів Кам'янець-Подільський: МЕДОБОРИ-2006, 2016. 86 с.

Додаткова література

Барановський О. І. Фінансова безпека: монографія. Київ: Фенікс, 2003. 338 с.

Васильців Т. Г. Економічна безпека підприємництва України: стратегія та механізми забезпечення: моногр. Львів: Арал, 2008. 386 с.

Васильців Т. Г. Фінансово-економічна безпека підприємств України: стратегія та механізми забезпечення: моногр. / за ред. Т. Г. Васильціва. Львів: Ліга-Прес, 2012. 386 с.

Пономаренко В. С., Кавун С. В. Концептуальні основи економічної безпеки: моногр. Харків: Вид. ХНЕУ, 2008. 256 с.

Стеценко С. П. Економічна безпека: сутність і структура. Інвестиції: практика та досвід. 2013. № 24. С. 104-106.

Сухоруков А. І. Система економічної безпеки держави: моногр. Київ: Видавничий дім СтилоС. 2011. 350 с.

Чорна О. Ю. Кадрова безпека як складова економічної безпеки підприємства. Безпекознавство: теорія та практика: Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції. Луганськ: СНУ

імені В. Даля, 2014. С. 51-53.

Шемаєва Л.Г. Забезпечення економічної безпеки підприємства на основі управління стратегічною взаємодією із суб'єктами зовнішнього середовища: моногр. Київ: Національний інститут проблем міжнародної безпеки при Раді національної безпеки та оборони України, 2009. 357 с.

7.3. Інтернет-ресурси.

Електронний архів-репозитарій Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. URL: <http://dspace.nlu.edu.ua/> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <http://www.ssmc.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт наукового журналу «Економіка України». URL: <http://www.economukraine.com.ua/index.php> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт збірника наукових праць «Економічна теорія та право». URL: <http://econtlaw.nlu.edu.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт науково-теоретичного журналу «Економічна теорія». URL: <http://etet.org.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Інституту демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи Національної академії наук України. URL: <http://www.idss.org.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Інституту економіки та прогнозування Національної академії наук України. URL: <http://ief.org.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Інституту економічних досліджень та політичних консультацій. URL: <http://www.ier.com.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. URL: <http://www.imf.org/external/> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <http://www.me.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Національного Банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень. URL: <http://www.niss.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Офіційний сайт «Мережа аналітичних центрів України». URL:

<http://www.intellect.org.ua> (дата звернення: 12.06.2020).

Journal website «Journal of Economic Theory». URL: <https://www.journals.elsevier.com/journal-of-economic-theory> (дата звернення: 12.06.2020).

7.4. СЕНМК.

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри економічної теорії. URL: http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category&id=149:kafedra-ekonomichnoi-teorii&Itemid=151.

7.5. Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни

Передплачено доступ до Інформаційно-правових систем ЛІГА:ЗАКОН (Система ГРАНД та Система аналізу судових рішень VERDICTUM).

Доступ можливий у залі правової інформації Навчально-бібліотечного комплексу (вул. Пушкінська 84-А, 3 поверх).